

# Haalbaarheidsstudie



[www.uitjouwstreek.nl](http://www.uitjouwstreek.nl)

**Een bestel- en bezorgservice  
in de korte voedselketen van Altena**

in opdracht van de gemeente Altena

Auteur: Maarten de Winter

Status: definitief

Versie: 26-10-2020



## Samenvatting en conclusie

1. Een private online bestel- en bezorgservice is haalbaar in een regionale opzet. In omliggende steden zoals Gorinchem zit de doelgroep en daar drukt een hogere bevolkingsdichtheid de kosten per stop. Dit initiatief kan vanaf 2023 rendabel zijn. Voor de financiering van tekorten in de jaren 2021 en 2022 toont IDEA[X] investeringsbereidheid en besluitvaardigheid.
2. Het verdienmodel zal ingrijpend moeten worden doorontwikkeld:
  - a. Klanten en een groot deel van de deelnemers /leveranciers moeten gaan betalen per stop om de logistieke kosten toekomstbestendig te kunnen dragen.
  - b. Dit verdienmodel kan worden aangevuld met een handelsmodel (eventueel met het merk 'uitjouwstreek') voor deelnemers met laagste toegevoegde waarde per rit.
  - c. Een gedifferentieerd lidmaatschapsmodel is passend om de marketingkosten vanaf 2023 te dragen.

De initiatiefnemers en deelnemers hebben hierbij gezamenlijk belang. De technische mogelijkheden en economisch pragmatisme om deze ingrijpende aanpassing te realiseren lijken aanwezig.

3. Er zijn in deze pilot meerdere waardevolle experimenten gestart en er liggen suggesties in de broedkamer om de economische waarde van dit initiatief te versterken. De geraamde tekorten in 2021 en 2022 kunnen met zulke optimalisaties verder worden beperkt. Het terugbrengen van de kosten per rit, kan een sterk positieve invloed op de meerjarenbegroting hebben, maar het is nog te vroeg die effecten al mee te nemen.
4. Een bestel- en bezorgdienst versterkt de korte keten. De korte keten heeft op meerdere terreinen maatschappelijke waarde. De relevantie van dit initiatief kan worden uitgebouwd door de samenwerking te versterken en hierop te richten. Een goed besturingsmodel daarvoor ontbreekt. Daarvoor is het nodig verschillende waarden en belangen van deelnemers te verbinden. De gemeente kan haar rol hierin pakken en de randvoorwaarden hiervoor inrichten; noodzakelijk is dit niet.
  - a. Als de gemeente wil participeren en sturen op maatschappelijke effecten, lijkt een coöperatie met stemgerechtigde leden met een lekenbestuur en een professioneel voorzitter een passende organisatievorm.
  - b. Een uitvoerende rol voor enkele dagen per week heeft veel (verbindende) waarde.
  - c. De ontwikkeling van een coöperatie vraagt een investering van ca. €100.000.
  - d. Stakeholders moeten ieder halfjaar de uitgangspunten en het perspectief kunnen evalueren.

## Conclusie

De relevantie van streekproducten vanuit maatschappelijk en economisch perspectief groeit. Alena heeft streekproducten om trots op te zijn. Er is daarvoor in de regio een economische aantrekkelijke doelgroep met behoefte aan een bestel- en bezorgdienst. Een schaalbaar logistiek platform en concept is er. Een nieuw, toepasbaar en toekomstbestendig verdienmodel kan de gecreëerde waarde omzetten in geld. Met diverse suggesties en mogelijkheden wordt de groei van dit initiatief bespoedigd, uitgebouwd en geborgd. Op basis van deze studie is een bestel- en bezorgdienst in de lokale korte keten voor alle deelnemers - of toch in iedere geval velen - haalbaar.

Hoewel haalbaarheid om geld lijkt te gaan, draait het altijd om mensen. Dit initiatief zou met een rol voor de gemeente relevanter kunnen zijn. De gemeente is nog niet helder over haar rol. Wanneer zij dit initiatief ondersteunt, zou het maatschappelijk effect - zoals in de literatuur bepleit - breder en

moeten worden gedefinieerd dan nu in het bestuursakkoord is aangegeven en in het bijzonder sociale samenhang en (systeem)innovatie moeten bevorderen.

Over de samenwerkingsvorm om dat vorm te geven, is de literatuur het eens. Dat zou een coöperatie moeten zijn. Het bestuur daarvan moet de brug slaan tussen belangen. Kleinschaligheid en 'small is beautiful' en schaalbaarheid en ambitie, met een onafhankelijk voorzitter als pragmatische verbinder en het gezicht van een jonge ondernemende uitvoerder.

Om de vaart erin te houden is het belangrijk dat de gemeente relatief snel duidelijkheid verschaft over haar ambities en beoogde rol in dit initiatief. Naast een bestuurlijke belangenafweging zal er afstemming met initiatiefnemers moeten plaatshebben. Een passende termijn is enkele maanden.